गवा वृषभेन प्रतारो गमनमस्य। २शिवे पु०। "गोनर्दो गोप्रतारश्च गोवृषेश्वरवाहनः" भा० आनु० २८६अ०। शिवसहस्रनामोक्तौ। अप् ६त०। ३गोःप्रतारे पु० अनुपदम् उक्तं रघुवाक्यम् उदा०।

गोप्रवेश पु०६त०। १गोर्वेनादितो गृहप्रवेशे "गोप्रवेशसमयेऽग्रतोवृषोयाति कृष्णपशुरेव वा पुरः" वृ०स० २५अ०। आधारे ल्युट्। २तत्काले। स च कालः सूर्य्यास्तमयात् प्राक्कालः तथा च वर्णितम् रघौ "सञ्चारपूतानि दिगन्तराणि कृत्वा दिनान्ते निलयाय गन्तुम्। प्रचक्रमे पल्लवरागताम्रा प्रभा पतङ्गस्य मुनेश्च धेनुः"।

गोफणा स्त्री सुश्रुतोक्ते व्रणबन्धनभेदे तत्र कोषदामेत्याद्युपक्रमे "वितानगोफणा पञ्चाङ्गी चेति चतुर्दश बन्धविशेषास्तेषां नामभिराकृतयः प्रायेण व्याख्याताः" सुश्रुतः "चिबुकनासौष्ठांसवस्तिषु गोफणाम्"। (निदध्यात्) सुश्रुत०।

गोबाल पु० ६त०। १गोकेशे तल्लोमनि च स च सीमाज्ञानाय भूमौ निधेयः यथाह मनुः "अश्मनोऽस्थीनि गोबालांस्तुषान् भस्म कपालिकाः। करीषमिष्टकाक्षार शर्कराः बालुकास्तथा। यानि चैवं प्रकाराणि कालाद्भूमिर्न भक्षयेत्। तानि सर्वाणि सीमायामप्रकाशानि कारयेत्"। गोर्बाल इव बालोऽस्याः "पाककर्णेत्यादि" पा० ङीप्। ओषधिभेदे स्त्री सि० कौ०।

गोभण्डीर पु०स्त्री भट—भाषणे बा० ईरन् गवि जले भण्डीरः। जलकुक्कुभखगे त्रिका०। स्त्रियां जातित्वात् ङीष्। [स्तस्य चात्मजः" हरिवं० ३२ अ०।

गोभानु पु० तुर्वसुनृपपौत्रे "तुर्वसोस्तु सुतो वह्निर्गोभानु-

गोभिल पु० छन्दोपगृह्यकारके ऋषिभेदे।

गोभूत् पु० गां भूमिं बिभर्त्ति भृ-क्विप् ६त०। पर्वते "नादेन गोभृच्छिखरेषु मत्ताः नृत्यन्ति गोकर्णशरीर भक्ष्याः" चौरः। तेन निर्वृत्तम् सङ्गला०अञ्। गोभूत पर्वतनिर्वृत्ते त्रि० स्त्रियां ङीप्। [अजुगोमत् त।

गोम लेपने अद० चुरा० उभ० सक० सेट। गोमयति-ते

गोमक्षिका स्त्री गोः क्लेशदायिका मक्षिका। (डाँस) ख्याते मक्षिकाभेदे शब्दर०।

गोमघ त्रि०गां मंहति ददाति महि—अच् छन्दसि नि नलोपः हस्य घश्च ६त०। गोदातरि। "कदा गोमघा हवनानि गच्छाः, ऋ० ६।२५।२ "मंहतेर्दानार्थस्य रूपमुत्तरपदम्" भा० "सं गोमघा जरित्रे" ६।३५।४। "गोमघा गोदात्री" भा० "अश्वामघा गोमघा वा हुवेम" ऋ०७।७१।१।

गोमण्डल न० ६त०। १गोसमूहे २भूमण्डले। "मग्नां च तोयापदि दुस्तरायां गोमण्डलस्योद्धरणं चकार" माघः। ३किरणसंघे च।

गोमत् त्रि० गौरस्त्यस्य मतुप्। १गोस्वामिनि २गोयुक्ते च "इन्द्र! गोमन्निहायाहि" यजु०२६।४ "गावः स्तुतिरूपा वाचः किरणा वा विद्यन्तेऽस्य गोमान्" वेददी० स्त्रियां ङीप्। सा च ३नदीभेदे स्त्री "गोमतीं धूतपापां च गण्डकीञ्च महानदीम्" भा० भी० ९अ०। स्कन्धपु० प्रभा० तन्माहात्म्यम् "गोमत्युत्पत्तिकथनं तस्यां स्नानादिजं फलम्। चक्रतीर्थस्य माहात्म्यं गोमत्युदधिसङ्गमः" बृहन्ना० तत्खण्डप्रतिपाद्ये। अत्र उदधिसङ्गम इत्युक्तेः "गङ्गा सरस्वती पुण्या यमुना च महानदी। गोदावरी गोमती च नदी तापी च नर्म्मदा" इत्युपक्रमे "नद्यः समुद्रसंयोगात् सर्वाः पुण्याः शुभावहाः" प्रभा० खण्डोक्तेश्च सा समुद्रगा अन्या तु गोमती काशीतोऽनतिदूरे उत्तरस्यां गङ्गासङ्गता यथाह" भा० व० ८४ अ० यथा "गोमतीगङ्गयोश्चैव सङ्गमे लोकविश्रुते। अग्निष्टोममवाप्नोति कुलञ्चैव समुद्धरेत्" गोमतीस्नान फलं तत्रैव "रामतीर्थे नरः स्नात्वा गोमत्यां कुरुनन्दन!। अश्वमेधमवाप्नोति पुनाति च कुलं नरः। शतसाहसकं तीर्थं तत्रैव भरतर्षभ!। तत्रोपस्पर्शनं कृत्वा नियतो नियताशनः। गोसहस्रफलं पुण्यं प्राप्नोति भरतर्षभ!" गौः गोपदमाधिक्येन विद्यतेऽस्यां विद्यायां मतुप् ङीप्। ५विद्याभेदे सा च गोदानशब्दे २६९९पृ०दर्शिता अन्या तिलधेनुशब्दे वक्ष्यते "गोमत्या विद्यया धेनुं तिलानामभिमन्त्र्य च" भा०आनु०७८अ०। "पञ्चगव्येन गोघाती मासेनैकेन शुध्यति। गोमतीं च जपेद्विद्यां गवां गोष्ठे च संवसेत्" शाता०। गोमत्यां भवः पलद्या० अण्। गौमत तत्रभवे त्रि० स्त्रियां ङीप्। गोमत्या अदूरभवो देशः अण्। गौमत तत्सन्निकृष्ट देशादौ त्रि० स्त्रियां ङीप्। बहुत्वे तस्य वरणा० लुप्। गोमत्यः। उक्तगोमच्छब्दस्य सर्वनामस्थाने नुम् गोमान् गोमन्तावित्यादि रूपम्। गोमानिवाचरति गोमत्+क्विप् गोमतीति ततः क्विप् गोमत्। ४गोस्वामितुल्ये अत्र सर्व्वनामस्थाने धातुत्वात् न नुम्। गोमत् गोमतौ इत्येव। षष्ठीतत्पुरुषे गोमतीशब्दस्य "वैदेहि बन्धोर्हृदयं विदद्रे" इत्यत्रेव "ङ्यापोः संज्ञाच्छन्दसोः"